

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Deák Ferenc szobra Zalaegerszegen.

A magyar nemzetet királyával kibékítette a haza bölcse: Deák Ferenc.

Nagyon szép idők voltak azok, midőn 1867-ben a magyar királyi pár: Ő felsége I. Ferenc József és a feledhetlen emlékű Erzsébet fejére tette a magyar nemzet Szent-István ezeréves koronáját.

A kiegyezési törvényt Deák Ferenc alkotta meg s ezzel a művével nyerte el nemzetétől egy hazafiut érhető legszebb címet: a haza bölcsének neveztek s nevezzük mi késő utódok is őt.

Deák Ferenc régi előkelő ősnemes család sarjadéka volt. A családnak Zalában, Somogyban voltak birtokai s a Dunántuli nemesi családok nagy kiterjedésű rokoni ágazata volt a Deák-család, mely számos vitézt

és politikust adott a hazának. Az utolsó Deák a haza bölcse volt, vele fiúágon kipu-
szult a

Deák Ferenc szobra Zalaegerszegen.

család. Deák Ferenc nem házasodott meg, nőtestvéreit s közeli rokonait szeretettel gondozta, ápolta, gyámolította, számtalan jóízű élce, adoma forog a somogyi, zalai nép között az „Öreg urról“, amint Deákot a nép nevezte.

Emlékezzünk régiekről . . . A haza bölcsének, Deák Ferencnek földi porhüvelyét örökbecsű szoborral örököltette meg a nemzeti kegyelet. A zalaegerszegi nagysétátér közepén is áll egy Deák-szobor, melyet mi itt egyigen jól sikerült képben bemutatunk a „Független Ujság“ olvasóinak. Szemléljék a nagy férfiu alakját s merítsen mindenki hazafias érzelmekre és cselekedetre erőt a szoboralak szemléletével s tisztelje meg a dicső nagyok szent emlékezetét, mert amely nép nagyjai emlékét nem tiszteli, kegyeletben nem tartja, nem érdemli meg, hogy fenmaradjon a művelt nemzetek között.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

A földmivelésért.

Az új földmivelésügyi miniszter, *Tallán* Béla, a múlt pénteken mondotta el a földmivelésügyi tárca költségvetését indokoló első nagy beszédjét.

A miniszter azelőtt is tevékenykedett gazdasági téren s még nemrégiben olyan vármegye élén állott, melynek lakói csupa földmivelők; várhattuk tehát azt, hogy mint az ország első gazdája, a földmivelési minisztérium vezetője, a mostani sanyaru helyzetben megnyugtató kijelentéseket tesz.

Reménységünkben nem csalódtunk.

Tallán beszédjének minden gondolata a magyar föld iránti szeretetet, vonzódást, a magyar föld mivelői sorsán való segítésre való nagy törekedést tükrözte vissza.

Azt mondja a miniszter, hogy legelső törekvése az, hogy a magyar föld többet jövedelmezzen. Bizony ez ráférne a szorongó helyzetben levő magyar földmivelőszálynak.

Egy csapásra meghódította a honatyai szíveket a szónokló miniszter azzal, midőn a magas politikától elválasztani kívánta a földmivelési ügyek kezelését, vezetését és gondozását, mert hiszen a magas politika mégis csak politika marad, míg a *magyar földmivelés istápolása általános nemzeti érdek.*

A miniszter beszédje során különbséget tett inség és takarmányhiány között. Szerinte az idén a szárazság dacára kenyérterményekben inségről szó sem lehet; még a tengeri és burgonyatermés se olyan rossz, hogy az inség rémével számolni kellessék. De más a *takarmányhiány*, itt már országos a csapás s ő maga a miniszter is szorongó szívvel figyeli a szomorú állapotokat s megtesz, amit tehet a maga hatáskörében.

Beszédjének a legérdekesebb része volt, mikor a *terményértékesítésről* szólott s itt élesen kiemelte a szövetkezeti értékesítést, melynek hívéül vallja magát. A szövetkezeti magtárházak szaporítását, a borértékesítést szövetkezeti uton, a gabonaértékesítés központi szervezését hangoztatta mint sürgős teendőket.

De leginkább a szívünkbe nyillalott az, mikor az ősi tűzhely védelméről szólott.

Az *ősi tűzhely* védelmét számos izben sür-

getik a kormánynál a gazdasági testületek; mikor tehát az ősi tűzhely védelmét, a kis- és középbirtokos osztály talpraállítására való törekvést tüzte ki *Tallán* miniszter egyik főfeladataul, ezzel a magyar földmivelő osztály szeretetét, becsülését érdemelte ki.

A nép gazdasági nevelése, a gyümölcs- és szőlőtermelés föllendítése, állattenyésztési kerületek helyes beosztása, lótenyésztés, baromfi-tenyésztés istápolása; helyes telepítési és parcellázási politika, közérdekű öntözőcsatornák, állami erdők és birtokok helyes kezelése, háziipar fölkarolása, azok nagyjában felsorolva, melyekkel a miniszter a közel jövőben fokozottabban foglalkozni kíván.

Mind ezek mellett védelmébe kívánja venni a természetet abban az irányban is, hogy a közvetítő kereskedelem a termények hamisítása révén ne károsíthassa a természetet és fogyasztót egyaránt; ezért a *terményhamisítási törvényt* kívánja gyökeresen átjavítani.

Kevés szóban sok gondolat! *Tallán* miniszter néhány újmutatással jelezte, hogy mit kíván tenni földmivelésügyi kormányzása alatt a magyar földmivelésért, mely léte alapja a magyar nemzeti államnak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az ország törvényhozó testületében a múlt héten arról a foglalkozási ágról folyt a disputa, melyet balkezével ver a sors az idén: a földmivelésről.

A földmivelési minisztérium idei költségvetését tárgyalják, fontolgatják, latolgatják a honatyák az ország szívében, kint pedig szerte az országban hallatszik a nép panaszos szava a szárazság és aszály miatt.

Az ország tanácstermében *Papp Géza* előadó ismerteti a földmivelési minisztérium költségvetését, mely az előző évek költségét jóval túlhaladja. Így is van ez rendjén, mert az ország részének túlnagy része a *földmivelésből és a földmivelés után él.*

Nagy érdeklődéssel várták a földmivelésügyi miniszter nyilatkozatát, melyet azonban megelőztek apróbb-nagyobb beszédek; ezek is mind a földmivelés körül forogtak.

Igy *Marjay Péter* ütközött meg azon, hogy a képviselők nem valami nagy érdeklődést tanúsítanak a költségvetés tárgyalásai iránt. Az összes tárczák között legfontosabbnak tartja a földmivelési tárczát.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kitérő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VÁSARHELYEN.

melynek helyes gondozásától függ a nép boldogulása. Sürgeti a borfogyasztási adó leszállítását, mert a szőlősgazdák a magas borfogyasztási adó miatt nem tudják boraikat értékesíteni, kárhoztatja a biztosító társaságok karteljét, mely miatt nem tudják a kisgazdák terményeiket olesó áron biztosítani.

Bedőházy János a magyarság keleti védőbástyájának, a székelységnek érdekében emel szót. Az utóbbi években sok panasz hangzott fel a székelység pusztulásáról, ami a kormányt is akcióra kényszerítette. Az a baj, mely a székelységre nehezedik, egész Erdélynek baja, szenvedése. A mezőgazdaság, ipar pang, a közlekedési utak hiánya miatt a székelyföldről kivitt termények ára legalább 25 perccel drágább a más piacok áruinál, ugyancsak a bevitt termények ára is sokkal magasabb, mint más piacokon. A telepések ügyét teszi szövé. Az építkezések nem felelnek meg a telepéseknek, mert nincsenek gazdasági épületek s enélkül pedig a telepes kénytelen marhájával együtt lakni. Erdélyt nagy gazdasági válság fenyegeti. A veszély elhárítására módot nem tud, de felhívja rá a kormány figyelmét. A költségvetést megszavazza azzal a kijelentéssel, hogy ez nem jelenti azt, mintha a kormány iránt bizalommal viseltetnék.

Pénteken került sorra Tallán földművelésügyi miniszter, akinek nagyszabású beszédjét vezető cikkünkben méltatjuk.

Szóvátette a földművelési költségvetés tárgyalásánál Csernoch János a marhauzszorát is; a miniszter megígérte, hogy a visszaéléseknek utána jár s nagy segélyre van neki ebben az igazságügyminiszter, aki törvényjavaslatot készített az uzsora ellen.

A hét végén sorra került a közoktatásügyi költségvetés is, s Berzeviczy Albert miniszter három részre osztotta föl az ő gondozására bízott térea teendőit u. m. vallásügyi, közművelődési és népnevelési kérdések azok, melyekben fel kell ölelni az egész magyar vallás- és közoktatásügyet. A vallásfelekezetek nyugalmára helyez sulyt, a közművelődés és közoktatás terén pedig elődjének munkáját tovább folytatja.

A rövid, de tartalmas beszédet megéljeneztek a képviselők.

Petőfi halálának évfordulója.

Julius 31-én volt az ötvenötödik évfordulója annak, hogy a magyar nemzet, a magyar szabadság lánglelkű dalnoka, Petőfi Sándor elvérzett a segesvári csatán. Holttestét sohasem találták meg, porladó csontjainak örök pihenő helyét sem lehetett megállapítani, de azért évről-évre felkeresi a nagy nemzeti veszteségnek színhelyét annak a népnek a kegyele, melynek soha nem

volna szabad kialudni az emberek lelkéből, amíg egy magyar él. Az említett napon ezren és ezren keresték föl a segesvári völgy övét, hogy virággal övezzék ott a költő éreszobrát.

Az orosz betörés után 1849 július utolsó napjain vívta Bem döntő ütközetét Lüders tábornok hadseregével. Tizennyolcezer muszka állt szembe háromezerrel, már a folytonos csatározásokban kifáradt székely vitézzel. Hiába volt a hatalmas ellenállás. A tulerőnek győznie kellett. 1849 július 31-én volt a végzetes nap.

A leáldozó nap sugarai egy kétségbeesetten menekülő sereg nyomában száguldó kozák fergeteg dzsidaiban törtek meg, melyek iszonyu öldöklést vittek véghez a menekülő honvédek közt. Amott egy délceg honvédtiszt titáni küzdelmet vív hat kozákkal, kik egymásután fordulnak le lovaiokról; újabb csapat tör reá, de a honvéd még mindig villogtatja széles kardját. Az orosz vezér pár pillanatig távésővén szemléli az egyenetlen küzdelmet, aztán egy főbb tisztet azzal az utasítással nyargaltat a küzdőkhoz, hogy a honvédot kimélni kell, egy hajszála se görbüljön.

— Egy ilyen hős megérdemli, hogy kezet szorítson vele a hatalmas cár katonája — mondta Lüders. — Siessen, nehogy későn érkezzon — tette hozzá, le nem véve messzelátóját a küzdőkrol.

A honvédtiszt pedig mint egy sebzett oroszlán tovább küzd.

— Ne bántsátok! Pardont neki! — kiáltozza harsány hangon az orosz tiszt. A kozákok összenéznek. A honvédtiszt pedig ziháló mellel bámult a jövevényre.

— Bajtárs — szöjt az orosz tiszt — Lüders tábornok nevében kérlek, add meg magad, hisz látod, hogy nincs menekvés.

— De van — felelte harsány hangon a honvéd.

— Hogyan?

— A halál...

— Ez az utolsó szavad?

— Ez! — felelte harsányhangon és a kezében szorongatott finommű kis pisztolyal szivenlőtte magát. Zeyk Domokos volt; beváltotta a szavát.

Mig ez a jelenet lejátszódott, nem messze a szintértől egy kis dombocskán terebélyes diófa ágait hajtogatta az alkonyati szellő. A fa tövében a kövér pázsiton fehérgalléros kuszált fűrtős honvédtiszt pihent balkönyökére támaszkodva. Jobb kezében irón volt, előtte papírlap hevert.

Ahítattal csüggött bajtársa titáni küzdelmén s bár kigombolt atilláján át piros vér serkedzett, le nem vette mindinkább elhomályosuló szemét a nagyszerű képről. Mikor eldörrent a pisztoly s rá Zeyk Domokos élettelelenül hanyatlott le lováról, a sebesült honvédtiszt nagynehezen feltápaszkodott helyéről s mélyet sóhajtván: „Hazám!” — imbolygó léptekkel tovahaladt a kukoricás mentén... Petőfi volt.

Bem apó, aki maga is esodával határos módon menekült meg, csak harmadnapra szedte össze serege roncsait. Marosvásárhelyen öszpontosította őket. Komor arccal szemlélte a megritkult sorokat, de minden fájdalma

Az „ARATÁSI és CSÉPLÉSI ÁRJEGYZÉKÜNKET“

a t. cz. gazdaközönség figyelmébe ajánljuk

s azt kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük

==== Szüreti és borgazdasági árjegyzékünk nyomás alatt van =====

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 31. szám.

fölött uralkodóvá lett azon kétségbeesése, hogy nem látta maga mellett becézett hadsegédét.

— Hol van Petőfi? — fordult környezetéhez szinte félénk hangon.

És senki nem tudott rá feleletet adni

Plehve orosz minisztert megölték.

A mult héten megdöbbentő hír érkezett az orosz fővárosból, Szent-Pétervárról; Plehve belügyminisztert, midőn a varsói pályaudvarra hajtatott, egy gyilkos merénylő bombája megölte. A rémes eset csak lassan terjedt el a külföldre, mert Oroszországban tudvalóval még a sajtót is szigorúan ellenőrzik a hatóságok.

A meggyilkolt miniszterben a jelenlegi orosz uralom egyik legerősebb támaszát veszítette el, kivált mostan, amidőn a japán háboru bizonytalan kimenetele kétségben tartja a nagy orosz birodalmat.

A gyilkos merénylőt ugyan elfogták, de megtagad minden vallomást. A gyilkos merénylet Plehve belügyminiszter ellen abban a pillanatban történt, amidőn a kocsis a varsói pályaudvar előtt lévő hidat elérte. A hidtól jobbra lévő vendéglő egyik ablakában ült egy fiatal ember, aki az utcán történeteket figyelemmel követte. Amikor megpillantotta a miniszter kocsiját, az ablakból bombát vetett ki, mely egy változat szerint a kocsis alatt robbant fel, egy másik szerint magába a kocsiba esett. A bomba egy része a miniszternek fejét leszakította a test-törzséről. A kocsinak csak hátulsó kerekei maradtak épek. A robbanás hatalmas volt. A pályaudvarnak a hid felé lévő ablakait mind összezúzta. A megölt miniszter törzsét a rendőrség félrevitte és kendővel borította be. Amikor a merénylő a vendéglőt el akarta hagyni, az ajtóban letartóztatták. Az összegyűlt néptömeg szétugrott, amikor kiderült, hogy annál még egy bomba volt. Ezt a bombát mindjárt elvették tőle.

Plehve 1902 április 8-ika óta volt belügyminiszter s 1848 ban született. Mint ügyész nagy tevékenységet fejtett ki a politikai büntettek kiderítésében.

Orosz-japán háboru.

A mult héten már folytak a nagy csaták, melyek hivatva vannak eldönteni Kuropatkin seregének sorsát a Mandzsuriai harctéren. A japánok mindenütt előnyben vannak s egymásután verik meg az oroszokat. Négy napig szakadatlanul folytak a heves harcok s Kuroki hadserege óriási erélyvel tör elő, csak egy napon az oroszok 1300 halottat vesztek.

Az ütközetek egész sora esütörtökön kezdődött

s kevés megszakítással folyt a harc esütörtökön, pénteken és szombaton, míg vasárnap volt a főcsata, mely eldöntötte a négy napos mérkőzés sorsát. Az oroszok teljes vereséget szenvedtek s a vereség eredménye, hogy Niucsvangot kiűritették s dasicsaói állásuk is tarthatatlanná lett. Biztosra vehető immár, hogy Dasicsaót, mely legerősebb állásuk volt, szintén hamarosan kiűritik s Hajcsongbe vonulnak vissza.

Dasicsao hadászati szempontból rendkívüli fontos vasuti csomópont, Niucsvangnak a japánok által való elfoglalása pedig azért nagyfontosságú, mert attól fogva a japánok Kinából élelmezhetik hadseregüket, ami sokkal kényelmesebb és olcsóbb lesz, míg az oroszok élelmezése viszont még nehezebb lesz azáltal, hogy Kina felől el lesznek vágva élelmezés tekintetében.

A dasicsaói ütközetet minden valószínűség szerint újabb nagy csaták fogják most követni Hajcsongnél és Liaojangnál, melyet békében már alig üríthet ki Kuropatkin.

Kétféle ok.

A: Miért olyan tulságosan jókedvű az a Szalayné?

B: Mert gyermekes.

A: Hát Balogné?

B: Mert gyermektelen.

Rovar és husrostos

„Orpington“ melasse baromfi abraktakarmány felülmul és pótol — minden más takarmányt

tartalmaz: **melasset** (20% ezukortartalommal), **buzakorpát, tengeri darát, kendermag pogácsát, foszforsavas meszet, rovar és husrostokat.** **Ára 10 korona 50 kilogrammonként.**

Előnyei: **feltűnő gyors hizás, korai tojóképeség, kitűnő husképzés, szaporodó tollasodás, feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.**

Erőtakarmánygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Tótmegyer.

Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-ut 117.

(Telefon 51—32.)

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Egyenlő elbánás.

A Nagy Ferenc-féle törvényjavaslat élénk mozgásba hozta a gazdasági irodalom munkásait. Pártoló és ellentmondó cikkek jelennek meg.

Sokan örömmel üdvözlük azokat a megszorítást sokat, amelyek a javaslatnak törvényerőre emelése esetén a fogyasztási szövetkezeteket érnék. Mások, az ilyen szövetkezetek barátai, félnek attól, hogy sok zavarra és zaklatásra fog okot adni, ha a javaslat ebben a tekintetben nem módosul.

Mi magunk részéről azt hisszük, hogy ha a kereskedőket mesterségesen nem tüzelik a fogyasztási szövetkezetek ellen, a harc bizonyos fokig elcsendesül, vagy legalább is határok közé szorul. Hogy mennyire mennek maguk között a kereskedők, arra nézve álljon itt a következő javaslat, mely a kereskedők szaklapjának egyik utolsó számában látott napvilágot. Eszerint törvénybe kellene iktatni, hogy fogyasztási szövetkezet legalább 3000 korona alaptőkével alakulhat és csak tagoknak szükséges háztartási és gazdasági cikkeket adhatnak el. De nem nyílt üzletben. Szeszkes italokat és dohányt egyáltalában nem árusíthatnak. Csak egy község területén dolgozhatnak. Fiókokat fel nem állíthatnak.

A javaslattevő azután még azt is kiköti, hogy a szövetkezet legfeljebb 10%-al adhassa drágábban az árut, mint beszerezte. Osztalékot ne adhasson. Az iparhatóság kötelessége legyen működését ellenőrizni, még abban a tekintetben is, hogy politikai, vallási és nemzeti célokra ne törekedjék. Végül megtiltana azt is, hogy a cégbe valami olyan kifejezés vétessék fel, mely valamely hitfelekezethez vagy politikai párthoz való tartozását jelezné. Ilyen feltételek mellett a kereskedőknek nem lenne kifogása a szövetkezetek ellen.

Hát mind ez nagyon szép, hanem még ha elfogadjuk azt is, hogy a javaslatok keresztül vihetők, a javaslattevő egyről feledkezik meg és ez az, hogy hová lenne akkor az a szabadság, amelyről a kereskedők idáig olyan sokat tartottak. Hiszen emlékszünk arra, hogy mikor a tisztességtelen verseny, a borpancsolás és hasonló dolgok forogtak szóban, akkor azt mondták, hogy az egyéni szabadságnak lehető tág tért kell nyitni. Már most szeretnők tudni, hogy az egyesnek egyéni szabadsága miért drágább, mint a szövetkezeté, ahol egész faluknak, vagy városrészeknek lakói egyesültek? Miért kell nagyobb gonddal őrködni az államnak azon, hogy falusi szatócsoknak még akkor is jól menjen a dolguk, ha arra ugyan nem érdemesek, mikor jóformán részvéttel nézi egész osztályok tönkremenését. Vajjon mit szólnának a falusi szatócsok, de meg a nagyobb kereskedők is, ha mi azt követelnők, hogy ők legfeljebb 10%-ot szedhessenek az árucikkek után és folyton ellenőrizze munkájukat a hatóság?

Mindezeket azért hoztuk fel, hogy olvasóink lássák milyen képtelen, keresztül nem vihető javas-

latokban gyönyörködik az ellentábor. Mily kevésbé képes okos, elfogadható érveket hozni fel saját álláspontjának megokolására. Abból a multkori kereskedelmi miniszteri rendeletből is ok nélkül ütöttek oly nagy lármát. Az a szövetkezeteknek sok tekintetben inkább javára, mint kárára szolgált, mert egyes helyeken, amint elterjedt a hire, hogy ezután a szövetkezet csak tagoknak adhat el, aki épkezláb ember volt, sietett beiratkozni tagul. Ha ez a törvényben kimondatik, körülbelül ugyanez lesz az eredmény. Vajjon akarják-e ezt amazok a tisztelt urak ott a tuloldalalon és vajjon nem félnek-e attól, hogy amikor látjuk az ő önző forrásból eredő javaslataikat, majd nekünk is eszünkbe jut, hogy hasonlókat indítványozzunk reájuk, vagy csak követeljünk annyit, hogy a tisztességtelen verseny ellen alkossanak törvényt, szorítsák meg az áruuzsorát, követeljenek alaptőkét és képzettséget a falusi szatócstól, meg becsületes előéletet? Nohát majd meglátjuk, hogy hány marad meg közülök, pedig ezt követelve, nem igen mennénk tovább, mint addig, amit a kereskedők lapja a szövetkezetekkel szemben kíván és ajánl.

Okuljunk a példákön! Az angol szövetkezetek szövettsége jelenti, hogy tagjainak száma a legutolsó évben 1671-ről 1701-re emelkedett. Az egyes szövetkezeteknek az elmúlt évben 1,437.822,925 frank forgalmuk volt, miből a tiszta haszon, illetve felesleg 224.839,050 frankra rugott. Az előző évhez képest ez 55 milliónyi emelkedést jelent. 587 szövetkezet fillértakarékpénztárakat alakított főképp a tagok gyermekei részére. A „Cooperative News” című szövetségi lap hetenként 65,340 példányban jelent meg. Még Amerikából és Délafrikából is számos kérdezősködés és tanácsért való kérelem érkezett az angol szövetséghez. — A Glasgow és vidékén lévő szövetkezetek képviselői szintén gyűlést tartottak, melyen nagy haladásról számoltak be. Így pl. a St. George-szövetkezet 10 új üzlethelyiséget nyitott, a Kinning-szövetkezet kettőt és legközelebb egy pompás áruház nyílik meg, melyben cipő, posztóáru és butor kerül eladásra. Más szövetkezetek is számos új üzlethelyiség megnyitását jelentették be. — *Hollandiában az Eigen Hulp* hágaí szövetkezet az 1903. évben 4.100.203 frank forgalmat ért el. A felesleg 607.791 frank volt. Van a tisztviselők számára segélyalap 228,184 frank tőkével. A hivatalnokok száma 204. Jellemző, hogy az igazgatóság jelentésében főlemliti, hogy tagjai közé néhány munkás is belépett. Ennek magyarázata abban található, hogy csak nemrég törölték el az alapszabályok egyik pontját, amely szerint a szövetkezetnek csak szellemi munkából élők lehetnek tagjai. — *Olaszországban az „Unione Cooperativa di Milano”* 1903-ban 6.736,120 frank forgalmat mutatott fel, ami a mult 1902. év eredményénél 313,373 frankkal nagyobb. A felesleg 345,050 frank volt, amiből 17,252 fr.-ot kapott a tartalékalap, ugyanannyit a rendkívüli tartalékalap, 27,604 fr. a hivatalnokok és 6901 frankot a munkások segítő egyesülete. — 3450 frankot a propaganda céljaira szántak, 10,351 fr. a kezelő tanácsé és végül 114,096 fr. az üzletrésztulajdonosoké lett, ami 5 százaléknak felelt meg.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

„A vasutasok megmozdultak.“ Az „Előre“ című ujság ez évi február 24-én, a vasutasok bérbarcát megelőzőleg a fenti címmel vezércikket írt, amelyben egyebek közt azt írta: „A vasúti mozdonyvezetők kimondták, hogy ők is részt vesznek a vasutasok mozgalmában és ha március 5-én déli 12 óráig nincsen rend és béke, megállítják a vonatot ott, ahol éppen vannak és leszállnak a mozdonyról. Brávó! Ezt már szeretjük. Ez aztán öntudatos, értelmes és férfias beszéd!“ A budapesti királyi ügyészség magánosok ellen való erőszak vétségére való felbujtás vétsége miatt pörbe fogta Farkasházi Fischer Zsigmond szerkesztőt, vagyis ekkor még nem tekintette közhivatalnoknak a magyar államvasut alkalmazottjait. A vizsgálat folyama alatt azonban kitért a sztrájk s a királyi ügyészség most már előbbi véleményével szemben azt az állást foglalta el, hogy a vasutas is köztisztviselő s vádját büncselekményre való felhívásra alapította. A vádirat ellen benyújtott kifogásokat tárgyalta a budapesti törvényszék vádtanácsa, mely a további eljárást megszüntette.

Elátkozta a törvényszéket. Párját ritkító izgalmas jelenet történt az elmúlt héten a nagybeeskereki törvényszék előtt. A vádlottak padján egy Kolumpár Gyula nevű vándor-büvész ült, aki bűvészi körútjában egy értékes aranyórát lopott, de rajtavesztett s letartóztatták. Kolumpár mindvégig tagadta, hogy az órát lopta volna s a tárgyaláson is megmaradt tagadása mellett, de annyi bizonyíték volt ellene, hogy a bíróság egyévi börtönre s 3 évi hivatalvesztésre ítélte. Alig hangozott el az ítélet, a közönség sorából odaront a bírói emelvényhez a vádlott felesége két gyermekével s rettenetes átkozódásokban tört ki:

— Ti birák vagytok? Hóhérok! Vérebek vagytok! Ártatlan ember vérebe gázoltok. Legyen átkozott ez a törvényszék, legyetek átkozottak ti! Minden ivadékokot! Ne legyen nyugalmatok se égen, se földön!

Igy átkozódott egyre az asszony, mellette sikoltozott a két gyermek s egy darabig a közönség is, meg a birák is megdermedve hallgatták. A bíróság elnöke csendre intette, de mivel az asszony tovább átkozódott, le kellett fogni és ki kellett vitetni. Most meg kinn az utcán átkozta a törvényszéket, a birákat s így ment nagy tömegből kísérve az ura után, akit átvittek a szomszédos ügyészségre. Itt valahogy megbékült az asszony, miután két gyermekét jól megetették s abbahagyta az átkozódást.

• MI UJSÁG? •

Királyi találkozó. Ő felsége a király augusztus 5-én, Ischlből Salzburgba utazik és Lend állomáson találkozni fog György szász királylyal, aki Gasteinből érkezik oda, aztán együtt fognak az uralkodók Salzburgba menni.

Szent István ünnepe. Szent István emlékűnnepét az idén nagy fényvel üli meg a katolikus egyház és a hivatalos világ. Tekintettel a külföldről és a vidékről évente mind többen felzarándoklókra, illetékes körökben minél fényesebbé kívánják tenni az ünnepet. A körmenetben, melyet Vaszary Kólos biboros hercegprimás vezet, részt vesz József Agost főherceg, aki a főhercegi család diszhintaján vonul ki. Halmos János polgármester pedig a főváros képviselőivel azokon a diszfogatokon vonul föl, melyeket a székesfőváros az ezredévi ünnep alkalmából csináltatott. Ez a felvonulás nagyban emeli az ünnep látványosságát.

Birtokváltozások. A „Fejérmegyei Naplóban“-ban olvassuk ezt a hirt: Ismét szomorú hírekkel állunk olvasóink előtt. A szomorú átalakulások, melyek az ősi birtok körül megindultak, újabb példákkal gazdagodnak. Az annyi vérrel és könnyel áztatott szent föld, az ősi magyar hantok új földesurak kezeire jutnak. Fischhof Izidor budapesti lakos a napokban megvette idős Tamásy József felesüthi földbirtokos 900 holdas szép birtokát. A szabadbattyáni ősi birtok, mely egykor a Batthyányiakat vallotta urának s legutóbb örökösödés útján Dumont Alfréd báró birtoka volt, Blau Izidor budapesti tőzsdeügynök tulajdonába ment át 1 millió 800 ezer koronáért.

Aranylakodalmom. Széchenyi Jenő gróf és neje július 28-án ünnepelték Vasvörösvárott házasságuknak negyvenéves fordulóját. A fényes családi ünnepélyen a Széchenyi-, Erdődy- és Ambrózy-családok vettek részt. A családi ünnepség istentisztelettel vette kezdetét, melyen Széchenyi Miklós gróf győri püspök pontifikált fényes segédlettel. A családi ünnepély legszebb része az volt, hogy a család parasztlakodalmat rendezett, melyben a násznép a család tagjaiból állott. Majd az ünneplők gazdagon diszített esőtáros lovakon, magyar diszruhában sétalovaglást tettek a grófi parkban, melynek végeztével a jubiléus pár két bájos unokája angyalnak öltözve üdvözölte

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt % mellett. Felvilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tag. k és n. m tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGŐNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼
Husnemüket, füstölt
ust, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöid-
ségféléket, gyümölcsöt stb

a szeretett nagyszülőket. Este a község fiatalága színelőadást rendezett a főuri család tiszteletére.

Akkor ne tessék beszélni . . . Haragos ábrázatu magyart lődított be minap két rendőr a kolozsvári rendőrkapitány elé. Azért, mert rettenthetetlenül püfölt egy asszonyt az utcán.

- Igaz-e ez? — kérdi a kapitány.
- Igaz, megkövetem! — szól a felelet.
- Ki volt az az asszony?
- Hát ki lett volna más, mint az én hiteselegem.
- Miért verte meg a nyílt utcán?
- Verem én otthon is, ha rászolgál.
- De nem szégyenli kend az utcán, a nyílt utcán?!

Haragra veti meg a fejét a lepirongatott ember:

- Ismeri tekintetes ur a feleségemet?
- Nem én!
- Hát akkor ne tessék beszélni . . .

Parasztbecsület. Négy-öt héttel ezelőtt történt, hogy Balbu Tanaszie jómódu gyiroki gazdalegény fia, megszőktette a falu egyik legszebb leányát, Mihajlovics Ankát. A szerelmes pár néhány napig a férfi nagynénjénél, Jankulov Katinkánál Medves községben turbékol, mígnem megtudták tartózkodási helyüket és a csendőrök hazakisérték a szerelmes leányt szüleihez. A történet óta az öreg Mihajlovics állandóan guny tárgya volt a faluban és folyton bosszantották. Így történt minap is. Jankulovné rokonai látogatás végett Gyirokon időzött és a koreshában mulatott. Ott volt az öreg Mihajlovics is, akit a fiatal Balbu folytonosan ingerelt. Az öreg — mikor már megsokalta a dolgot — hazament forgópisztolyáért, majd visszatért a koreshába, hol a fiatal Balbut szíven lötte és Jankulovné megsebesítette. Balbu szörnyen halt. A gyilkost letartóztatták a csendőrök és bekisérték a temesvári törvényszék fogházába.

Egy püspöki birtok parcellázása. Széchényi Miklós gróf győri megyés püspök a püspöki javakhoz tartozó 838 holdnyi salamoni földbirtokot parcelláztatja. E munkálatot Lekky földmivelésügyi miniszteri titkár vezeti. A földmérést, fölosztást és a parcellák odaítélését szeptember végéig befejezik. A terv szerint 127 parasztgazda számára ismét lesz lakóház, gazdasági épület, szántóföld és legelő.

Megindult a föld. Magyar-Kanizsáról írják, hogy Barát János földje a Tiszaparton öt méternyire le-süllyedt a természettel együtt. A szomszéd földek folytatódagos süllyedése várható. A süllyedés nagy robajjal ma hajnalban történt. Emberéletben nem esett kár.

Kirabolt takarékpénztár. Vakmerő rablás történt Borovieson, ahol az ottani takarékpénztárt kirabolták. A rablók, amint azt a vizsgálat megállapította, a pénztári épület falát a szomszédos ház telkéről aláásták és úgy jutottak be a takarékpénztári épületbe, amelynek ajtait aztán belülről felnyitották. A takarékpénztár épületében lakik Vlád Illés hivatalos szolga is, aki észrevette, hogy betörők vannak a takarékpénztárban. Fel is kelt, hogy kimenjen, de mikor az ajtót felnyitotta, egy bekormozott arcú rabló lépett elébe, revolvert fogott Vládra és kijelentette, hogyha vissza nem megy a szobába, agyonlövi. Vlád erre a fenyegetésre visszahúzódott és csak az ablakon át nézte, hogy a rablók, akik négyen voltak, miként gurították ki hengerken a nehéz vas pénztárszekrényt az udvarra, onnan pedig az utcára, ahol kocsira tették és elhajtottak vele. Vlád csak reggel mert előjönni a szobájából s azonnal

jelentést tett a csendőrségnek, mely még aznap megtalálta az elrabolt pénztárszekrényt az erdőben, de feltörve és kifosztva. A pénztárban 10,000 korona készpénz és mintegy 100,000 korona értékű váltó volt. A pénzt magukkal vitték a rablók, a váltókat pedig összetépték. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy a rablók korpai lakosok voltak és a csendőrség le is tartóztatott néhány ismert korpai betörőt, de hogy ezek voltak-e az igazi tettesek, az még nem egészen bizonyos. A rablók nagyon óvatosan dolgoztak és a pénzen kívül semmit sem vittek el, azt pedig elásták. A nyomozást megnehezíti még az is, hogy a korpaiak közt nagyon híres betörők vannak.

Földrengés. Komáromból táviratozzák, hogy ott augusztus 3-án, délben 11 óra 7 perckor néhány másodpercig tartó, erős földlökést észleltek. Kár nem volt.

Sok szerencsétlenség esik naponta a cséplési munkánál. Milyen boldog az a szegény munkás, aki biztosította magát baleset ellen az *Országos Gazdasági Munkás és Cselédségély Pénztár*-nál. Családapák, munkásbarátaink! Menjetek a község házára és jelentkeztek a segélypénztárba való beállásra. Meglátja majd, aki beáll, hogy mennyivel nyugodtabban gondol a holnapra, a családjára és a bekövetkező balesetre. Isten örökösök felettünk, de mi is vigyázzunk magunkra!

Az Orsz. Gazd. Munkás- és Cselédségély-pénztárt ajánljuk jó indulatába. Ismertesse ezt az intézményt a nép körében. Biztosítsa cselédeit ezen segélypénztárnál.

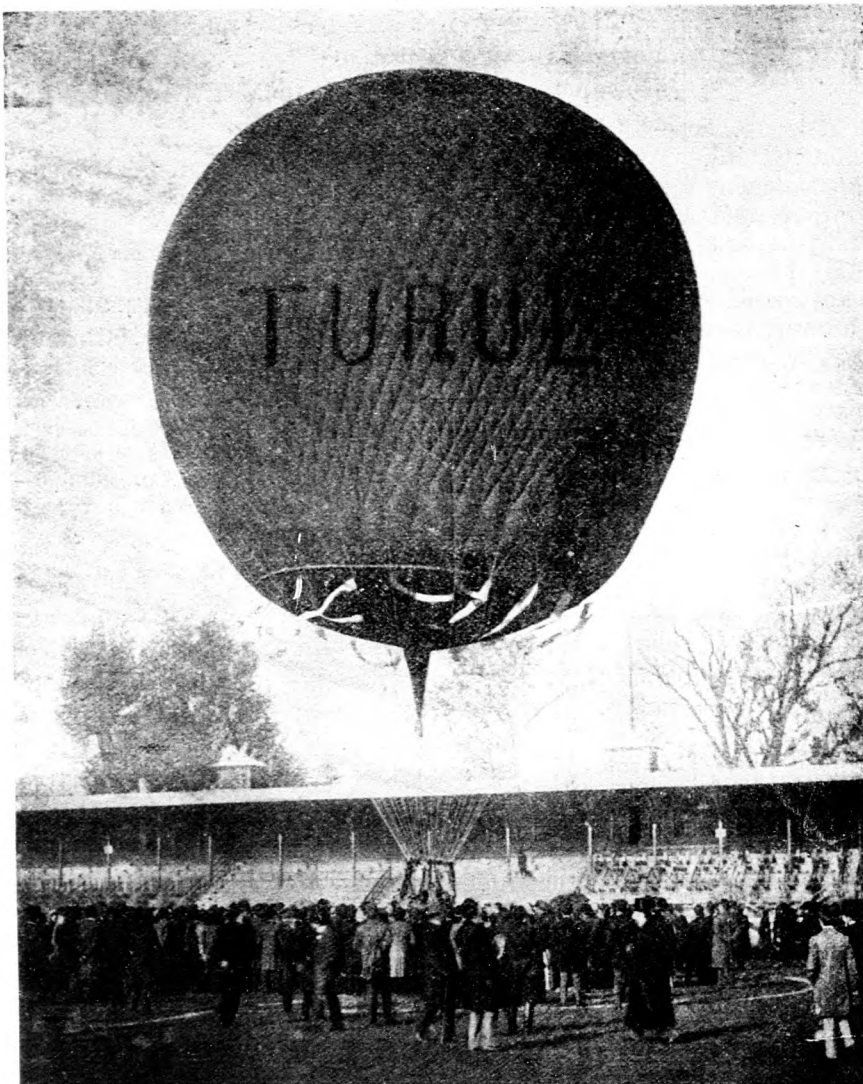
A kivándorlás csökkentése. Amint a hivatalos kimutatásokból kitűnik, május hó folyamán a szorosán vett Magyarországon (Fiumével) 8434 utlevelet adtak ki, tehát 213-mal többet, mint az előző hónapban és 7465-tel kevesebbet mint a múlt év május havában. Az év elejétől kiadott utlevelek száma az idén 19,765-tel kevesebb, mint a múlt év első öt hónapjában. A kiadott utlevelek tulajdonosainak 554 utitársuk volt. Legtöbb utlevelet váltottak Zemplén (946), Szeben (762), Brassó (682), Máramaros (531), Ung (434), és Csik (354) vármegyéből és pedig a Királyhágon tul legnagyobb részt romániai, különben pedig amerikai érvényességgel. A törvényhatóságu városok közül Budapest székesfővárosban (209), Páncsova (46), Kassa (36), Ujvidék (31) váltottak legtöbb utlevelet. Az utirány szerinti megoszlásnál első helyen Amerika (4164) áll, utána Románia (2905) és végül Európa általában (1865) következik.

„Védekezés a takarmányhiány ellen“ című füzetben a földmivelésügyi miniszter felhívja a gazdaközönség figyelmét az idei gyenge takarmány termés esetleges káros következményeire s ennek megelőzése végett olyan növények közbeszurt termelését ajánlja, a melyek tarlóba vetve még őszzel vagy később vetve kora tavasszal adnak termést s így a zöldtakarmányozás kinyújtását vagy a zöldtakarmányozás korai megkezdését, valamint a téli takarmány pótlását teszik lehetővé. A füzet nagyobb számban megküldetett mindazon vármegyék gazdasági testületeinek a melyekben a takarmányhiány jelentékenyebb. A füzetet míg a készlet tart ez iránti kérelemre a földmivelésügyi miniszterium kiadóhivatala is mindenkinek díjtalanul megküldi, aki ezért egyszerű levelezőlapra oda fordul.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Takarmányinség.

Az aratás a magyar síkságokon és déli dombvidéken véget ért. Az aratás és részben már a próbaeséplések eredményeiből tudjuk, hogy az idei termés 20—25%-kal csekélyebb az átlagosnál, tehát a

A Turul léghajó felszállás előtt.

gabonatermés is határozottan gyenge. Persze azért még mindig jóval több termett, mint a mennyit idehaza elbírnunk fogyasztani, sőt a tavalyi szükségletek felhasználásával valószínűleg az osztrák szükségletet is fődözhetjük. A földművelésügyi költségvetés előterjesztése alkalmával tehát *Tallian* miniszter joggal állithatta, hogy inséges terméstről szó sem lehet. De hogy nagy a takarmány szükség, azt maga is beismerte és hogy a jószágállomány megfogyatkozása kapcsán, az élelmiszerek drágulása tényleg inséget okozhat, azt meg már mi állítjuk.

Inséget okozhat pedig a takarmányhiány azért, hogy a kiscgazdaközönség kényszerül marhaállományát már most elköttyavetyélni, mert nincs miből kiktartani. Így elesik télen át az állattenyésztés jöve-

delmétől, hogy az adót megfizethesse és nélkülözhetlen szükségleteit fődözhesse, el kell adnia minden fölösleg gabonáját, sőt a nem fölöslegeset is. A hiányzó gabonát az idén krumplival, kukoricával nem pótolhatja, malacot sem hizlalhat, hát akkor a szegény napszámos zsöllérember miből él meg.

De ha meg is él, mert hiszen éhen halni talán csak nem fogunk, oly mérvű inség nálunk már be nem következhetik, állattjai elköttyavetyélésével a kiscgazdaközönség annyira károsodik, hogy azt hosszú esztendőök folyamán sem heveri ki. Mert könnyű dolog a meglévő tehenet, üszöt, disznót eladni, de

azt utántenyésztés után ismét beszerezni, fölnevelni, az hosszú évek munkája. És a miért e sorokat írjuk, amire lapunk intelligens olvasó-közönségét kérjük, az, hogy összes befolyásuk érvényesítésével iparkodjanak megátolni a jószágállomány tömeges elpocsékolását!

A földművelésügyi miniszter ugyanis a kormány részéről a takarmányinséges gazdaközönség nagyarányú segélyezését helyezte kilátásba és bizvást remélhetjük, hogy ez ígétét lelkiismeretesen be is fogja váltani. Már eddig is a következő intézkedéseket tette:

1. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a szalastakarmányok és szalmafélék az államvasutakon önköltségen szállitassanak és e kedvezményt rövid időn a többi összes erős és póttakarmányok szállitására is ki fogja terjeszteni. Ez intézkedésnek a magában álló kiscgazda nem sok hasznát veheti, mert nemszállitathat waggonszámra takarmányt; de igenis kihasználhatja a kedvező alkalmat szövetkezés útján, ha több kiscgazda társul egy-egy waggon szállitására. E tekintetben az értékesítő- és fogyasztó-szövetkezetek bizonyára készséggel támogatni fogják a vidéki gazdaközönséget. Igaz, hogy még az ily kedvezmények mellett szállitott takarmány is drága lesz, de megmenti azzal jószágállományát, pénzelt annak téli hozamából és ugy még sem vall akkora kárt, mint jószágai elköttyavetyélésével.

2. A földművelésügyi miniszter engedélyezte az összes kincstári erdőknek arra alkalmas részeiben, az ingyenes legeltetést, fűkaszáást, lombtakarmány és alomgyűjtést. Ezzel

ismét főleg a hegyvidéki szegény lakosságot segélyezte, mert az erdei takarmányok ingyen kihasználásával a takarmányinség nagyban enyhíthető. Különösen nagy jelentőségű a lombtakarmányszedés, amelylyel a szénahiányt, főleg a birka, ló és szarvasmarhánál egész télen át pótolhatjuk. A lombtakarmány gyűjtési és eltartási módjáról a földművelésügyi miniszter ingyenes fűzetkéket bocsátott ki, mely a községi előjáróság útján bárki által megszerezhető. Mi részünkről pedig lapunk legközelebbi számában fogjuk ösmertetni a lombtakarmány szedést.

3. A földművelésügyi miniszter ezenkívül ingyenes fűzetekben terjeszti a kiscgazdaközönség között, a tarlóba vethető őszi és koratavaszi takarmányok termesztésének, a szalmafélék és gyári hulladékok

Azt írja, hogy szeret!...

(szörplé, répaszelet, törköly stb.) takarmányul felhasználásának ismeretét.

4. Megígérte ezenkívül a földművelésügyi miniszter, hogy a felsoroltakon kívül is minden lehető el fog követni a takarmányinség következményeinek enyhítésére. Hogy miféle intézkedéseket tervez, azt ma még el nem árulhatja, mert szándékainak időelőtti kikürtölésével csak megnehezítené a tervezett segélyezés hathatós végrehajtását. És ebben teljesen igaza is van! Mi részünkről szükségesnek tartanók, hogy a kormány tiltsa be a takarmánykivitel, vásárolja össze a bel- és külföldön előnyös árban beszerezhető koratavaszi takarmányvetőmag (őszi és szősős búkköny, biborhere), nemkülönben a széna, szalma, tengeri és egyéb erőtakarmány-készleteket, ossza azt szét beszerzési árban az inséges gazdák között olyformán, hogy azok a vételért a jövő évi aratás után, az adóval együtt fizessék meg.

Ily módon remélhetjük a takarmányinséget a lehetőségig enyhíteni. Hogy a kormány teljesíteni fogja e téren kéréseinket, azt ma még biztosan nem állíthatjuk. De ösmerve a földművelésügyi miniszter és az egész kormány lelkiismeretes kötelességtudását, bizvást remélhetjük a leghathatósabb állami támogatást.

Ezt mondják el lapunk tisztelt olvasói, erről világosítsák föl a takarmányinség miatt megrémült kiscgazda közönséget! Ha így mindenki megteszi a tőle telhetőt, akkor bizvást remélhetjük, hogy az ország gazdaközönsége sikeresen leküzdheti a takarmányinség következményeit.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a NICHOLSON gépgyár gazdasági
géposztályának —
vezérügynöksége.

GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEK

elsőrangú magyar gyártmány.

Gőzmozgonyok, minden nagyságban, nagyobitott tüzszekevényel.

Uti-mozgonyok, legujabb szerkezetben, kiváló nagy erőfejlesztési képességgel.

Cséplőgépek, legujabb szerkezetben hosszabbított szalmarázókkal és szabadalmazott utánrázóval.

Gazdasági gépgyártás csakis
ELSŐRANGU kivitelben.

Vetőgépek hegyes és sík talajhoz.

„Nemzeti“ tolórendszerű vetőgép 13, 15, 17, 19, 21, és 23 sorral,

UJ! Magyar gyártmányban UJ!

GLÓRIA párossoru vetőgép 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24 soros 3 1/2 - 4 - 4 1/2" sortávolságban.

• Gőzcséplőkészletekre csereüzletek köttetnek. •

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyezim: «AGRARIA» Budapest.

Milyen talajt kíván a cukorrépa.

A cukorrépa azon kulturnövényeink közé tartozik, mely nagy igényeket formál a talaj minősége és jó tulajdonságai iránt. Megkívánja, hogy ne legyen a talaj nedves és hideg, mert káros befolyással van a vegetációra, azonban annyi nedvességet mindig kell tartalmaznia, a mennyi a növény által felvett és nagy mennyiségben elpárologtatott vizet pótolni bírja. Annyi könnyen felvehető, azaz oldott állapotban levő növényi tápanyagot kell mindig tartalmaznia, amennyi a növény szerves kiképzésére tökéletesen elegendő s ezért rendszeres trágyázással esetleg műtrágyák használatával kell a növény által kivitt tápanyagokat pótolni. Ne tartalmazzon semmi-nemű oly káros vegyületet, a mely a növények kifejlődésére káros volna. Legyen a talaj termőrétege mély, altalaja jó minőségű.

Ezek alapján cukorrépa-termelésre legmegfelelőbb talajnak egy tápanyagokban gazdag mélyrétegű középkötött humózus meszes, vagy homokos vályogtalajt tekinthetünk. Ilyen talajok hiánya azonban még korántsem zárja ki a cukorrépa jövedelmező termesztését, hiszen hazánkban kevés ilyen cukorrépa-talaj van, a cukorrépa-termesztés pedig ezekhez viszonyítva, sokkal nagyobb arányban üzetik, mert bár ezen talajok legalkalmasabbak termesztésére, azért termesztendő más minőségű talajnemeken is, csak az veendő figyelembe, hogy azok rossz természetű talajok ne legyenek s lehetőleg megközelítsék mindazon kellékeket, melyeket egy jó cukorrépa-talajtól megkívánunk.

Fontos az altalaj minősége, mivel a cukorrépa gyökerei mélyre lehatolnak, továbbá mivel ennek jó tulajdonságai a feltalajra is kihatnak s esetleg rossz tulajdonságai a legjobb feltalajt is alkalmatlanná tehetik cukorrépa termesztésre. Így például ha az altalaj szivós, vizet át nem eresztő agyagrétegből áll, a feltalaj jó tulajdonságait teljesen megsemmisítheti, ha csak alage-övezéssel nem segítünk rajta. Legjobb altalajnak egy márgás, vályogos altalajt tekinthetünk. A kötött agyagfeltalaj hátrányos hatása még jobban nyilvánul különösen abban, hogy a mag kiesirázását és a talaj megmunkálását érezheti meg. Az ugynevezett ideális cukorrépa talajokon kívül, mint az előbb említett vályogtalaj inkább az agyagos mint a homokos talajok felelnek meg leginkább kívánalmainak, feltéve, hogy elegendő humuszt és meszet tartalmaznak, amik tudvalevőleg kötöttségüket csökkentik. Alkalmos talajok tehát a következők: A vályogtalaj minden változataiban mint agyagos vályog, homokos vályog, szelid vályog stb. A márgás talajon kívül az agyagos márga, homokos márga, vályogos márga, löszmárga. Az agyagtalajok közül a vályogos agyag cukorrépa-termesztésre szintén alkalmas, ha azonban összetétele inkább az agyagtalajok összetétele felé hajlik, úgy meszezéssel, trágyázással kell segíteni rajta.

Javítsuk gazdasági terményeink minőségét.

Mi gazdák jól tudjuk azt, hogy nagyon is nem mindegy, hogy vajjon 82 kilós vagy 78 kilós búzával megyünk a piacra, sőt azt is látjuk, hogy gazdasági szeszgyárak keményítő-tartalom alapján veszik a burgonyát, jóval többet fizetvén a keményítőben dúsabbért, mint a keményítőben szegényért. Tudjuk azt, hogy összes terményeinknél nemesak a mennyi-

séget, de a minőséget is megfizetik, mégis vajmi keveset teszünk terményeink minőségének javítására, holott egy kevés fáradsággal, utánjárassal sokkal jobb eredményeket lehetne elérnünk.

A termények minőségileg való javításának főszerepet a talaj igen gondos megművelése és megtrágyázása játsza, természetesen csak akkor, ha az éghajlati viszonyok is kedvezők a javítandó növényre. Az adott viszonyok közé legjobban beillő féleség megválasztásával a burgonya, a cukorrépa és az árpa minőségét lehet legkönnyebben javítani s ugyanez lehetséges okszerű trágyázással is, a mesterséges trágyafélék jelenlegi nagyarányu felhasználásával nemcsak a termés mennyiségét, de minőségét javítjuk, sőt a minőség javítására a különböző trágyafélék különböző befolyással vannak. Így pl. a chilisalétrom és perugano a termésmennyiséget illetőleg árpánál egyenlő eredményt ad, a minőséget illetőleg azonban a perugano után jobb árpát kapunk. Okvetlenül műtrágyát kell használnunk legalább azon talajon, melyről saját vetőmagunkat termeljük, mert a könnyen oldható műtrágyák, a minő pl. a szuperfoszfát és chilisalétrom, roppant gyorsan fejlesztik a növényt, nagygyá fejlődött erőteljes szemeket termel, a melyek ennek következtében erőteljesebb növényt fognak fejleszteni, mint a gyengébb szem.

Első teendőnk tehát, hogy a saját szükségleteinkre termelt vetőmagot a talaj kitűnő megműködése és megtrágyázása által nagygyá, erőteljessé fejleszszük. Az így nyert magot rostálás és triörözés által osztályozzuk s csak az ilyen módon megválasztott legnagyobb szemű buzát, rozst, árpát vessük el.

Ha ilyen módon — a mely eljárást évről-évre folytatjuk — kitűnő vetőmagunk utján egész gazdaságunkban jobb minőségű terményre tettünk szert, akkor tovább menve a vetőmag megválasztását még nagyobb gonddal fogjuk eszközölni. Az előbb leírt eljárás mellett a már érett kalászkok közül kiválasztjuk azokat, a melyek leghosszabbak, szemekkel legjobban meg vannak rakva. Ha csak néhány liter magot is nyerünk ilyen módon, azt igen gondosan fogjuk egy kis táblácskába elvetni, hogy jövőre már egynehány hektoliter ilyen magunk legyen. Ha ezen eljárást ilyen módon folytatjuk, meglepő eredményeket fogunk elérni, s néhány év leforgása után terményeinket, mint vetőmagot, a piaci árnál jóval magasabban fogjuk értékesíteni.

Szorultszemű buza. Általánosan ismert baja a buzának a szorult szem, melynek oka a hűtés — legalább úgy tudja azt mindenki. Pedig nem mindenkor így van. Nagyon sok esetben közvetlenül a kalászshányás után azért lesz kényszeréretté a buza, mert szárának legalsó része egy gomba által van megtámadva, a mit onnan vehetünk észre, hogy a szár ezen része megfeketedett, ezen gomba — az *Ophiobatus herpotrichus* — myceliumai segítségével a gyökérszetre is átszarmazik s a buza táplálkozását lehetetlenné teszi. Miután pedig e bajjal szemben lehet védekezni, nem kell szorult szem esetén egyszerűen belenyugodni a hűtésbe, hanem alapos vizsgálat által kell meggyőződni, hogy nem-e a szóban levő gombáról van-e szó. Ez esetben a tarló rögtön alászántandó s őszzel okvetlenül mély szántás esz-

közlendő. Már ez az eljárás magában véve is csökkenteni vagy teljesen megszünteti a bajt. Franciaország egyes vidékein igen jó sikerrel használják a fentebb ajánlott eljárás mellett a foszfortrágyákat (szuperfoszfátot), a mely — ugylátszik — maró hatásával beszünteti a gomba fejlődését. Különösen a szuperfoszfát a hűtés ellen is igen jó szolgálatokat tesz, mert sietteteti a buza beérédését 8—10 nappal is, már pedig mennél korábban érő a buza, annál kevésbé van kitéve a hűtésnek. Ezekből is látható, hogy a jó gazdának a szakadatlan megfigyelés elmaradhatatlan kötelessége, mert a természetbuvárokódásával jut tudomására sok baj, melyeket, ha valóban akar, — leküzdhet egyszerű eszközökkel.

Kwizda-féle szabadalmazott kautsukukszalag-hevederek lovak részére. Ezen szalagok kiválóságának bizonyítékul szolgálhat azon körülmény, hogy a legkiválóbb szaktekintélyek tudományos munkáiban a legmelegebben ajánlatnak. Dr. F. A. Zürn tanár udv. tanácsos, a nemrég Lipesében megjelent — „Geschirrkunde und Bescherung“ című munkájában behatóan tárgyalja a Kwizda-féle szabadalmazott gummi-szalag tárgy és védőkészülékeket lovak lábai részére s a legnagyobb elismerésben részesíti. Rendtadt Benedek főállatorvosi művében című tanulmánya a lóisméről, valamint A. Koch kerületi állatorvos az állatgyógytan című munkájában a Kwizda-féle szabadalmazott szalagokat, mint kiválóan alkalmasakat említi. A cég **Kwizda F. J.** Korneuburg, Bécs mellett, kívánatra gazdagon kiállított árjegyzékét díjtalanul és bérmentve küldi.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépjáráának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélananyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczel-ekfej.
Pánczelaczel-kormánylemezek.

Magasított aczélékefejek.

Porvédő kerekek.

Aczel gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

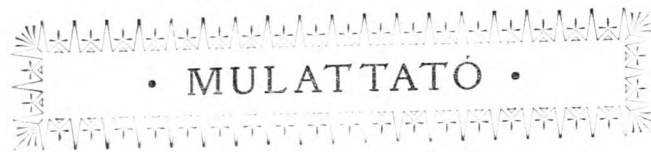
Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megműködésére terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt s díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

• MULATTATÓ •

HOGY LETT A SZÉKELYBŐL GÓBÉ?

— Regényes mese az Apaffiak idejéből. — (32)

A „Független Ujság” részére írta: Péterfy Tamás.

— Már hogy adnám egy fogolynak?! Csak nem vagyok bolond! — és tova sietett a magas, sovány, fekete cigányné a huszti várpiacra.

X. FEJEZET.

Nagy ijedtség — kicsi baj.

Másnap délelőtt még nagyon esendes volt a huszti várpiac. Kevés járás, kicsi zaj verődött fel innen-onnan. Lent a vár alatt sátoros cigány csoport ütött tanyát. — Utcát csináltak kétsor ponyva sátorból, melyben a lakók vidám hangokkal töltik be a sátorok környékét. Itt a jobb oldali soron legerősebb van a vajda sátora. Alatta több cigány beszélget, mintha gyűlést tartanának. A szót egy száraz magas cigányné viszi, mintha csak oktatná az öreg dádekat valamire, s ha jól meglehetjük arcát — Pityóka Rózsira emlékezünk, a boszorkányra. Csontos kezével szüntelen hadonáz és beszél keményen, mintha hat helyett szónokolna, pedig kérdezője is akad, kik mindenfelől közbeszólanak. De minden zavarás hasztalan. Rikácsoló hangja kihallatszik valamennyi közül.

— Mikor a lárma, a esődülés kezdődik, hát ne tátongjatok! Mindenki teljes erővel munkálkodjék a sülyesztésnél! (lopás.)

— De mikor lesz az! — kérdezi az egyik vén cigány.

— Mikor? hát a déli harangszóra.

— Mint ma?

— Most mindjárt. Egy óra sem telhetik el addig. Azért szaporán, de sebesen átvanté! Rendre húzódtok fel a várba esőrök! Egyszerre nem bolondok, hogy mind beengedjenek! Avánté kettesével, hármasával!

— Én az első leszek! — szökött fel a tanácskozók legfiatalabbja.

— Guta a hasadba! Már miért lennél te a legelső?! — förmedt reá a szomszédja, ki mellette guggolt.

— Hol vagy vajda! Jere állj elő! — hívta Rózsai a cigány bírót.

— Itt vagyok!

— A sátorfákat mind szeded fel. A szekereket mind indítsd el a pusztába. Csak Erdély felé ne húzódj, mert fölégetlek! Mire a déli harangszó megkondul, a szekerek messze-messze legyenek innen! Aztán az a te dolgod, hogy merre. Bujjatok el jól és a mit megessetek: dugjátok el még jobban. Hol van az olajos hordó.

— Hát a szekeren vannak.

— Hallgass reám vajda! különben batkát ér az egész dolog! Mindenik moré félig tölti az üstjét olajjal. De értsd meg! Mikor a várhoz fölérik: beletölti a vár patakjába!

— Hát azt már miért?

— Jere bé a sátor alá, s ott megmondom négy szem között neked.

A vajda belépett a boszorkánynyal.

— Azért öntitek bele, — sugá Rózsai a sátor alatt, — hogy legyen nekem amit meggyújt-sak...

— Gondoltam. Veszszek el, ha nem így sejtettem a zavart. Ez jó hatású zavarás lesz.

— A várbeliek teljesen elveszik az eszüket.

— Most már csakugyan sugd meg te boszorkány, — kérte a dáde, — miért szükséges neked a zavar?

— Majd később megtudod. Jelenleg nem mondhatom meg. A dologgal siess vajda!

Alig bujt elő sátora alól a vajda, — magas hangon kiabálta a parancsait. A cigánytábor néhány perc után fölkerekedett nagy sebesen, mintha valamely nagy veszedelem elől futnának meg.

Az alatt a felnőtt férfinep vándorolni kezdett fölfelé a várba. Asszonyok is vegyültek a felvonulók közé, a szekerek hosszú sora pedig nyugatra indult a Tisza mentén lefelé.

* * *

Déli harangozáskor nagy lárma keletkezett a huszti várban. Csendes huzás helyett félreverték a harangot. „Tűz van! tűz van!” kiáltozzák mindenfelől.

Hol van tűz?

Mindenhol! A várépület hosszában mindenhol kiabáltak a tüzet. A várpiacra az emberek szaladtak, jajgattak. A katonák szaladtak, káromkodtak.

A Mátyas-templom.

És ebben a pokoli zajban nem volt ideje helyesen gondolkozni senkinek. Nem láttak, nem hallottak, csak futkostak ijedten ide-tova.

— Kigyult a vár minden oldalról! — hallatszott a rémes kiáltás a futók között.

Csak ketten beszélgettek a várpiac közepén állva: egy cigány, meg egy magas sovány cigányné. A vajda, ki ott használta fel az első helyen tolvaj tehetségét — megszólítja őket:

— Avánté moré! Miért csudálkoztok állva? — és közelükbe lépett a beszélgetőknek.

— Láss a dolog után dáde! — figyelmezteté a cigányné, ki a boszorkány vala, — nem tartozunk többé egymáshoz!

— Te vagy boszorkányom? — s egész közel lépett Rózsához a vajda. Hát ez a cigány legény?

— Pszt!... szt... Láss a dolgod után! rövid az idő!

— No, no!... Ennek csináltuk a zavar?!... no, no!... ügyes szál legény!...

— Ezért jajgatnak vajda! de mi nem ismerjük egymást! Avánté!

— Sohasem ismertük! járjatok szerencsével!

A cigányvajda tova sietett a jajgatókkal és eltűnt a közeli bástya egyik sarkánál. A zür-zavar tetőpontra ért. Futkostak az ijedt emberek, mintha a Bábel toronynak építését ebben a percen hagyták volna félbe.

— Most szökhetünk! — szólítja meg Pityóka Rózsai az előtte álló magas cigány legényt.

— A felső kapun? — kérdezi a megszólított, kinek hangja árulja el csupán, hogy nem a cigányok táborából való.

— Ott közelebb az erdő. A lovak is ott várnak reánk.

— Lovak?... Csak nem lopott jószágok?

— Amíg pénzem van nem lopok. Vettem a paripákat, — folytatá a boszorkány, amint a kijáró felé igyekeztek.

— Mondhatom, gyorsan tudsz járni! Alig hiszem, hogy mégis ne lennél te igazi boszorkány, pedig ezelőtt minden boszorkány létezését tagadtam!

— Hát nem boszorkányság ez Józsa?! — kérdezte suttogva Rózsai. Nézd — egyetlen ör sines a helyén! Szabad az ut!

— De felgyult a vár...

— Gyult ördögöt, hiszen csak a patak árka gyult meg a mellé halmozott fabódékkal. Nagyobb baj nem lesz, nem lehet. Nincs szél. Félóra mulva elég a patak vizsínéről az olaj, aztán kialszik. Lecsendesülnek.

— A kapu! — sugja Rika Józsa a cigány ruhában.

— Már hádd a dévlábá! Nem ig az ist a hátadon! Minek obégátsz! — rivalt reá a boszorkány hangosan, amint kijöttek a vár kapuja alatt.

Öröknek hire sem volt. Tüzoltani szaladtak a nagy veszélyben és legkissebb gondjuk is több vala a várkapu őrzésénél.

Mikor a menekülők három kődobásnyira valának a vártól — Rika Józsa felsóhajtott:

— Hála Isten megszabadultam a nyomorgatásoktól!

— Nem bántak jól veled?...

— Gyalázatosak voltak hozzám.

— Miért nem mondtad ezt tegnap?! hamarabb egy nappal!

— Mit értél volna vele, ha tegnap tudod? ugysem segíthetél volna azon, ami elmúlt.

— Nem, de mégis! Talán?!

— Mit?

— Most nemcsak a víz teteje lobogna az olajtól, hanem az egész vár minden épülete!

— Kicsinyes bosszú. Nem felel meg az én gondolkozásomnak. Es azt hiszem a tiednek sem!

— Igazad van Józsa. Helyesen mondd. Ha már harminc évet nemsokára eltöltök nemes eszközökkel küzdve, — nevetséges volna most nyulni aljas fogásokhoz bosszúból.

— S valakire rágyújtani a házat?! ahoz nem szükség professzor kisasszonyság! A bosszú, bár mind a lélek szüleménye, de aljas indulat, melyet indulatos emberek heves vére okoz.

Édeskedés.

Beszélgetve közeledtek az erdő felé. Csak néhány másodperenyire voltak már. Rika Józsa visszatekintett az elhagyott vár felé, hol egyszerre megszűnt a harangozás.

— Jól hallok?

— Jól, mert nem hallod a félrevert harangszavát. Most hallgatott el.

— Vége volna a tűznek?...

— Elfogyott, ellobogott az olaj, nincs mi égjen tovább. Ami még füstölög, nem egyéb a deszkabódék oldalainál. Hanem a mórék!?

— Azok ugyan felsültek!

— Nem féltém a vajdát. Értelmes gazember s én jól megmagyaráztam, hogy félóránál tovább nem fog tartani az ijedelem. Azalatt igyekeznie kellett a meneküléssel.

— Ott jönnek! utánunk tartanak a rajkók.

(Folyt. köv.)

Képeinkhez.

A Turul léghajó felszállása előtt. Csak nem nyugszik az emberi elme. Kutat szakadatlanul a földön, a föld alatt, a föld felett. A földfeletti kutatást léggömbök segélyével teszik. Ilyen tudományos célú léggömbünk nekünk is is van. A neve: Turul. Minden hónapban egyszer elindul légi útjára, fel a felhők fölé, hol a rajta levő utasok tudományos megfigyeléseket tesznek. Képünkön éppen felszállás előtt mutatjuk be a Turult. Sok a nézője a látványos felszállásnak. Olvasóink is érdeklődve szemlélhetik az eredeti fénykép után készült sokszorosítását.

Azt írja, hogy szeret!... Fiatal lányok kezében papirdarab, amelyről érdekes valamit olvasnak. Ugyan mi volna, ha nem szerelmes levél. A levél ugyan titok, de mit érne az a titok, ha valakinek el nem mondhatná a fiatal leány. Ez a valaki rendszeren a jó barát. És nincs olyan titok, amit ő ne tudhatna. A szerelmes levél titkát is elárulja a leány. De hogyan árulná el, mikor benne van a levélben... *azt írja, hogy szeret!*...

A Mátyás-templom Temérdek történelmi kincsünk van nekünk, magyaroknak. A budavári Mátyás-templom is sokat rejt magában, mely egyik nevezetése a székesfővárosnak. Most, hogy Szent-István-nap ünnepén százvezrek zárandokolnak a szép székesfővárosba, igen sok nézője lesz a remek Mátyás-templomnak is. De hogy az otthon Budára sóvárgó olvasónk is élvezzen valamit, ime tekintse meg a képét ennek a szép épületnek, melyet még Hollós Mátyás király emelt széppé.

Édeskedés. Ezek a bohó festők mindent kitalálnak. Az édeskedés egy olyan furcsa kép, hogy szinte nevetni lehet rajta. Bohóruhába öltözött két gyerek a boros üveg mellett sugdos és édeskedik. Hát ez csakugyan bolondos édeskedés.

Betűrejtvény.

0 0
U a a a a vér E
E E

A megfejtéseket legelőszérűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1904. augusztus hó 14.

A Független Ujság 30. számában közölt talány megfejtése:

„De nagyon meleg a kánikula!”

Helyesen fejtették meg: Rupits Mariska, Beke Piroska, Kalmár Emma, Neuländer Piroska, Seres Róza, Renner Ida, Horog Klárka, Joó Mariska, Gelb Hermin, Szabó N. Ferenecé, Lindemann Jánosné, Fuzi Istvánné, Marton György, Tabi András, Eröss István, Schwarz Antal, ifj. Beviz István, Szakadasi Márton, Vágó György felső, Csonka Dénes, Vass P. Pál, Bácsstopolyai G a z d a k ö r.

A sorshuzásnál Neuländer Piroska a „Bácsstopolyai G a z d a k ö r” részéről beküldött megfejtését huzzuk ki elsőnek és a kör részére Péterfy Tamás „Góbeságok” című könyvét elküldöttük.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Máthé Károly. Elküldöttük a bankházhoz. A következő számunkban felelet jön róla. — **Simon Vazul.** Most már jó kezekben van a lapkezelés édes Vazul bátyám. A dolog rendbe jött, a lap pontosan megy ezután, mert rendnek kell lenni. Üdvözlét! — **Demián József.** Egyes utazóknak nincs vasúti díjkezdmény és nem is volt a multban sem, csak ha csoportos 40—100 utas rándult fel. Különben is helyi érdekű vasutnál legjobb egyenesen az állomásfőnököt megkérdezni, mert azt mi nem tudjuk. — **Rohácsek Péter.** A bizony megcsik, hogy eltéved a lap,

mert sok ezer számra megy szét az országban. No, de azért ne nehezelték reánk, mert mi szívesen elküldjük még egyszer a hiányzó számot. Most is elküldöttük. Üdvözlét! — **K. F. Lugos.** A Gazdák Biztosító Szövetkezete életbiztosítással is foglalkozik, természetesen szövetkezeti alapon. Városi tüzbiztosító szövetkezet van egyik erdélyi városban, úgy tudjuk azonban, hogy ez bele fog olvadni a Gazdák Biztosító Szövetkezetébe s erre nézve most folynak a tárgyalások. — **Korényi József.** Rovarok pusztítására kér tájékoztatást. Igen jó rovarpusztító szer a „Thanaton” név alatt árusított dohánylugvíz kivonat, melyet bádog dobozban hoz forgalomba a Magyar dohánykereskedelmi részvény-társaság (Budapest, Erzsébet tér 15.), de vidéki városok nagyobb tőzsdéiben is kapható. — **M. R. Eszék.** Az Országos Központi Hitelszövetkezet felügyelete és ellenőrzése mellett működő köz-évi hitelszövetkezetek néhány héttel ezelőtt a kamatlábat 6% százalékra szálították le. — **J. L. Orsháza.** Tessék orvosi tanácshoz folyamodni. Ilyen bajra orvosságot csak az orvos írhat; a gyógyszerárak nem is adnak ki orvosi rendelvény nélkül gyógyszert. — **Török Aladár.** A takarmányhiányon sok helyen úgy enyhítenek, hogy a városok és községek erdőiket legelői célra bérbeadják. Így történt ez Debrecenben és egyebütt is.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó szövetkezete jelentése 1904. augusztus 3.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 120—128 K., vidéki borjúhús 112—120 K., sertéshus 100—120 K., szalonna füstölt 144—252 K., szalonna, olvasztani való 120—124 K., hajt 136—144 K., sertézsír 124—126 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 128—160 K., hazai sonka 180—200 K.

Baromfiék: élő tyúk 30—360 K., rántani való csirke 110—140 K., sütni való csirke 160—180 K., kacsa, hizott 320—400 K., lud, hizott 80—120 K., pulyka, hizott ———— K., páronkint. Vágott hizott liba 124—154 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 130—150 K. kg.-ként.

Tojás: bacsikai 54—55 K., erdélyi apróbb áru 51—52 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt ——— K., meszes: ——— K.

Budapesti piaci árak.

Babona. (Árak métermázsánként értendőek.) Buza 21 — 2270 K. Rossz 1510 K-tól 1590 K-ig. Árpa 1315 K-tól ——— K-ig, jobb minőségű ——— K-tól ——— K-ig. Zab 1480 ——— K. Tengeri 1460 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	31.60	30.80	30.—	29.—	28.20	27.60	26.60	24.60	13.40

Takarmányvásár. Réti széna 580—800 fillér, mubar 800—880 fillér, zsupszalma 310—360 fillér, alomszalma 300—340 fillér

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Sürgőnyozím: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítványozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

1903. évi forgalom 26,000 zsák.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban nevezetesen
július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban rés-
zesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT
HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.
1901. évi fölösleg	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg	59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg	109,831.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle médozatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

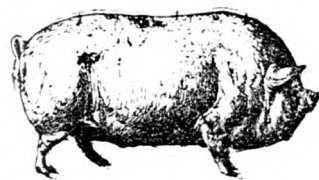
Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál
az igazgatóság.

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t.
Brassói kénsav- és műtrágya-
gyára ajánlja legjobb minőségű
mindennemű

Mütrágyáit

a t. c. gazdaközönség becses figyel-
mébe. Ajánlatokkal készséggel szol-
gál a Központi Iroda, Budapest,
IV., Mária Valéria-utca 7.

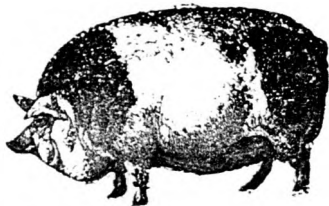

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
— Budapest —
Bérokocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott
állapotban és leg-
magasabb napi ára-
kon értékesít.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

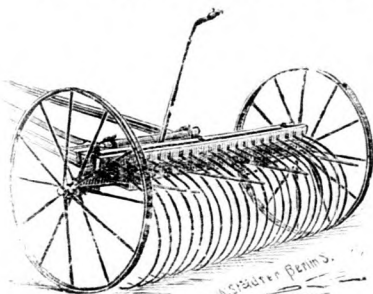
Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
zetek, alaprajzok photolithografaiilag leg-
szebben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

Czukorrépa-, kukoricza- és
burgonyamivelésre szolgáló

amerikai

ALAKULT 1856

kézi- és fogatos kapáló és töltőgető eszközök,

ACZÉLGEREBLYÉK Hollingsworth-LÓGEREBLYÉK

elismert gondos ki-
vitelben kaphatók:

KÜHNE E.

házánk legrégebb
mezőgazdasági
gépgyárában

MOSONBAN

Főraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körut 57a.**

Szintúgy fűkaszalógépek,
kézi- és járgány-cséplő-
gépek, gabonatisztító-
és osztályozó-rosták,
konkolyválasztógépek,
bevált hírneves

„MOSONI DRILL“
tolókerekes sorvetőgé-
pek stb.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legtokéletesebb szerkezettel, a legjutányo-
sabb árak mellett szállítanak

John Fowler & Co.

Budapest-Kelenföld

a vasutállomással szemben.

Telefon 42—50.

Telefon 42—50;

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitűnő műtrágyát úgy összfoszforsav, mint citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és teki- ismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Teréz-körút 3.
a Thomas-salakgyára, Berlin W. vezérképviselője a magyar korona országának területén.

Óvakodjunk a hamisítá-
soktól és csakis csillag
védjeggyel ellátott
zsákokat vegyünk át.

Minden zsák ölom-
zárral és tartalom-
jelzéssel van ellátva.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. ☞

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 500 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 45000 darab.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és kir. szabálmazott mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára K 2.80.

Negyven év óta van használat-
ban az udvari istállóban s a
legnagyobb katonai és polgári
istállóban is lovak izmai erő-
sítésére, fárasztó menetek előtt
és után flezamedés-oknál és az
izmok mezevedésénél stb. a
lovat a trainingben bámulat-
os eredmények felmutatására
képesíti.

Főraktár:

Valódi csak ezen védjeggyel ellátott.

Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztr.-magy.,
kir. román és bolgár
hercegi udvari szállító

kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt
12,40% tiszta
káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót
szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli
tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő minő-
ségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.